

УДК 343.123.12

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1194127>
В.В. ДАВИДЕНКО,

 здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ,
 м. Харків, Україна

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ В ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ

V.V. DAVYDENKO,

 Applicant of a Ph.D., Kharkiv National University of Internal Affairs,
 Kharkiv, Ukraine

GENERAL PROVISIONS OF OPERATIVE-SEARCH SUPPORT FOR PRELIMINARY INVESTIGATION OF CRIMES AGAINST PROPERTY COMMITTED IN PUBLIC PLACES

Останніми науковими дослідженнями у галузі оперативно-розшукової діяльності доведено, що задачами оперативно-розшукового забезпечення кримінальних проваджень підрозділами кримінальної поліції є: 1) пошук осіб, які вчинили злочин, свідків і очевидців кримінальної події, а також виявлення, фіксація і збір доказів, що підтверджують чи спростовують причетність об'єктів оперативної перевірки до злочинів; 2) пошук, фіксація і збір доказів щодо протиправної діяльності підозрюваного, обвинуваченого чи їхніх зв'язків, а також невідкладне направлення зібраних матеріалів до уповноваженого органу; 3) встановлення місцезнаходження та організація охорони майна, на яке може бути накладено арешт, з метою забезпечення можливої конфіскації такого майна або цивільного позову для відшкодування завданої незаконними діями шкоди; 4) нейтралізація кримінальної активності та припинення протидії кримінального середовища належному виконанню задач кримінального провадження; 5) виконання письмових доручень слідчого, вказівок прокурора та ухвал суду [1, с.31–32].

Разом із цим, можна стверджувати, що іноді оперативно-розшукове забезпечення починається задовго до відкриття кримінального провадження, а саме на стадіях попередньої перевірки оперативної інформації та оперативної розробки.

Питання протидії правопорушенням, які можна віднести до категорії злочинів проти влас-

ності, учинених у громадських місцях, а саме крадіжок, грабежів, розбоїв й вимагань в останнє десятиріччя достатньо висвітлювалися в сучасній теорії ОРД. Серед вітчизняних науковців у галузі ОРД розробкою загально-прикладних проблем злочинів вказаного виду займалися С.В. Албул, О.Ю. Анциферов, В.І. Гаврилюк, С.М. Діденко, К.В. Драчова, О.І. Козаченко, І.Й. Мисловський, М.М. Перепелиця, В.В. Плукар, М.О. Семенишин, В.О. Сілюков, М.В. Стащак, О.В. Федосова, А.О. Шелехов, В.В. Шендрик, І.І. Шинкаренко, М.О. Яковенко та інші.

Однак, у більшості досліджень згаданих вчених, питання, пов'язані із оперативно-розшуковим забезпеченням досудового розслідування злочинів вказаного виду, розглядалися або ж фрагментарно, або ж наукові праці були виконані до прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу (2012 р.) та закону України «Про Національну поліцію» (2015 р.).

Таким чином, метою статті є розгляд та аналіз сутності оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються в громадських місцях, з урахуванням сучасної нормативно-правової бази, а також вироблення спеціальних знань для потреб діяльності оперативних підрозділів кримінальної поліції.

Організація і тактика дій працівників кримінальної поліції у рамках оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування має свої особливості, обумовлені, насамперед, керуючою

роллю слідчого, який є керівником у розслідуванні конкретного злочину. Втім, слід зазначити, що не дивлячись на загальну мету розслідування, кожен з учасників процесу діє присутніми йому методами і засобами з точним розмежуванням професійних повноважень.

Оперативно-тактичні ситуації, в яких опиняється оперативний працівник кримінальної поліції під час досудового розслідування злочинів проти власності, вчинених у громадських місцях, характеризуються різноманітністю, й, умовно, можуть бути класифіковані на групи за низкою підстав.

В якості системоутворюючої ознаки ми розглядаємо дії осіб під час вчинення ними злочинів згаданої групи. Перша ситуація типізується за злочинами корисливо-насильницької спрямованості, що вчиняються в умовах очевидності, або такими діями злочинців, які не становлять складності для їхнього розпізнання потерпілими, очевидцями, оточуючими, а тим більше працівниками оперативних підрозділів й слідчими НПУ.

Цю групу насильницьких злочинів проти власності (пограбувань і розбоїв) складають, як правило, ті, які вчиняються одинаками або ситуативними групами із застосуванням грубої фізичної сили в громадських місцях (іноді не ховаючись від оточуючих). На їхню частку припадає близько 80 % від загального числа злочинів даної групи. У загальній масі скоєних в Україні злочинів, корисливо-насильницькі злочини мають значну питому вагу, що коливається в межах 50–60 %.

Результати експертних оцінок показують, що за фактами розкритих грабежів і розбоїв, скоєних у громадських місцях і на вулицях, заяви і скарги в 60 % випадків надходили в поліцію негайно. У той же час, якщо потерпілі зверталися в поліцію не відразу, в 72 % випадків причетні до даних злочинів особи залишилися не встановленими.

Із наведеного можна зробити висновок, що чим менше часовий розрив між вчиненням протиправного діяння і надходженням про нього інформації в поліцію, тим більша ймовірність притягнення винних до відповідальності.

У ситуації, коли оперативні та слідчі підрозділи діють по «гарячих слідах», прийняття рішень про застосування оперативно-розшукового забезпечення в розслідуванні злочинів проти власності здійснюється тільки за індивідуальною оцінкою наявного слідчого матеріалу і має базуватися на об'єктивній можливості залучення для цих цілей інших сил і засобів НПУ (патрульних поліцейських, дільничних офіцерів поліції).

Оперативно-розшукові можливості у вигляді окремих дій можуть й повинні плануватися і проводитися цілеспрямовано, оскільки слідчим шляхом і організаційно-адміністративними заходами, у таких випадках досягти бажаного результату, як правило, неможливо або вкрай важко.

Наступна ситуація характеризується раптовістю й організованістю дій злочинців, які вчиняють злочини проти власності в громадських місцях. У цьому випадку скоєнню злочину зазвичай передують ретельна підготовка, а нерідко злочинцями проводиться комплекс заходів, спрямованих на протидію правоохоронним органам.

Як показує практика діяльності підрозділів карного розшуку, не рідко підготовчі дії й дії, спрямовані на реалізацію злочинного задуму, випадають із уваги поліції. Як правило, такі ситуації виникають під час вчинення злочинів організованими групами, що спеціалізуються на серійних корисливо-насильницьких злочинах (розбійні напади на об'єкти кредитно-грошової системи, автозаправні станції тощо). Питома вага таких злочинів становить не більше 15–18 % у досліджуваній групі злочинів проти власності, однак організованість, професіоналізм виконавців, озброєність, технічна й матеріальна оснащеність не дозволяють виключно кримінально-процесуальними діями забезпечити успішне розслідування протиправних фактів.

На початковому етапі розслідування групових злочинів проти власності, вчинених у громадських місцях, фактори своєчасності і повноти доведення події і складу злочину, винності кожного з його учасників, ступеня їхньої організованості, озброєності тощо, мають визначальне значення для прийняття подальших важливих процесуальних рішень, таких як повідомлення про підозру, пред'явлення звинувачення підозрюваним, обрання для них запобіжного заходу, в тому числі пов'язаного з обмеженням волі, планування невідкладних слідчих дій для закріплення наявних і відшукання додаткових доказів.

Конкретна слідча ситуація на цьому етапі вимагає від працівників оперативних підрозділів створення оптимальних умов для виконання процесуальних рішень й дій. Тому на перший план виходить використання оперативно-розшукової інформації, зібраної у ході оперативного обслуговування території або ж у рамках конкретної оперативно-розшукової справи.

Якщо кримінальне провадження відкрите за фактом неочевидного злочину, оперативні підрозділи за письмовим дорученням слідчого

приймають необхідні оперативно-розшукові міри для встановлення злочинця, під час чого з'являється реальна можливість у процесі використання оперативних можливостей забезпечити необхідною інформацією кримінально-процесуальну діяльність слідчого.

У виокремлених законом випадках оперативними підрозділами Національної поліції України заводяться справи оперативного супроводження кримінальних проваджень за особливо тяжкими злочинами, а також злочинами, передбаченими частинами третьою та четвертою статті 186, якщо причетні до їх вчинення особи не встановлені.

У межах такої справи оперативний працівник складає спільний зі слідчим план. У плані передбачаються узгоджені дії слідчого та оперативного підрозділу в межах кримінального провадження, визначаються основні та робочі версії, послідовність та терміни виконання запланованих дій і заходів, очікуваний результат та можливість його корегування. Оперативний працівник, під час провадження за справою оперативного супроводження кримінального провадження, уживає вичерпних заходів, спрямованих на пошук і фіксацію фактичних даних про причетність окремих громадян та груп до вчиненого кримінального правопорушення, викриття причин і умов, що сприяли його вчиненню, своєчасне та в повному обсязі виконання доручень слідчого чи прокурора, ухвал слідчого судді щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.

Вивчення та аналіз наукових праць вітчизняних фахівців [2–6] дає нам змогу стверджувати, що під час планування заходів з використання оперативно-розшукових можливостей нарівні з проведенням С(Р)Д та НС(Р)Д, спрямованих на отримання на основі фактичних даних судових доказів, оперативними підрозділами та слідчими повинні розроблятися комбінації із зашифровки негласних сил, засобів й методів ОРД.

Працівники кримінальної поліції, які входять до слідчо-оперативної групи, інформують її керівника про вжиті оперативно-розшукові заходи та отримані під час цього відомості, з метою використання інформації, отриманої оперативним шляхом, у ході розслідування й підвищення ефективності процесуальних дій. У свою чергу слідчий інформує оперативного працівника про відомості, що мають значення для успішної організації оперативно-розшукової забезпечення процесу розслідування по злочинах проти власності, що вчинені у громадських місцях.

Під час проведення ініціативних пошукових заходів та НС(Р)Д за кримінальними провадженнями за злочинами проти власності, що вчиняються у громадських місцях, оперативні працівники кримінальної поліції мають звертати увагу на:

- зміст оперативно-розшукових даних, що окреслюють коло осіб, причетних до злочинів вказаної вище категорії;

- особливості соціально-психологічного клімату у злочинній групі, яка розробляється;

- очікувану можливу поведінку осіб, які обізнані про «зацікавленість» ними правоохоронних органів та можливі майбутні виклики для проведення окремих слідчих дій (допити, пред'явлення для впізнання, перевірка та уточнення показань на місці тощо);

- способи протидії розслідування, що замислюються окремими особами, причетними до правопорушень.

Інформація такого змісту, своєчасно передана слідчому, значно полегшує підготовку й здійснення останнім досудового кримінального провадження.

Втім, під час оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються в громадських місцях, слід враховувати розмежування слідчої та оперативної компетенції – суміщення функцій неприпустиме. Це означає, що слідчий використовує арсенал засобів, передбачених кримінальним процесуальним кодексом України, а працівники кримінальної поліції – сили, засоби, форми та методи, які вони мають право використовувати у відповідності із законом про ОРД [7]. Зрозуміло, такий підхід не заперечує в порядку виконання окремого доручення слідчого, або заходів, передбачених сумісним планом, можливого виконання оперативним працівником окремих процесуальних дій (обшуків, допитів і т.п.).

У цілому оперативно-розшукове забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються у громадських місцях, має, за допомогою інструментів, якими наділені оперативні працівники, сприяти у розв'язанні загальних і окремих завдань розслідування, а також забезпечувати слідчі дії за наступними напрямками:

- надання слідчому даних, отриманих оперативним шляхом, що сприяють об'єктивному оцінюванню показань підозрюваних (обвинувачених) й правильному будуванню тактики провадження процесуальних дій;

- визначати необхідність і можливість безпосередньої участі оперативного працівника у підготовці й проведенні слідчих дій;

– визначати можливості застосування оперативних комбінацій, спрямованих на підвищення ефективності слідчих дій.

Особливо важливе оперативно-розшукове забезпечення під час провадження слідчих дій на початкових етапах розслідування зазначених видів злочинів: під час затримання підозрюваних, проведенні обшуків й допитів, очних ставок, впізнанні тощо.

Під час проведення невідкладних слідчих дій співробітники оперативних підрозділів разом з найбільш ефективним використанням даних здобутих у процесі оперативної роботи з кримінального провадження, надають допомогу слідчому в розв'язанні наступних задач:

- встановленні всіх учасників злочинної групи й епізодів злочинної діяльності;
- перевірці причетних розроблювальних осіб до раніше вчинених нерозкритих злочинів;
- визначенні ролі кожного члена злочинної групи, особливо підбурювача, організатора, координатора тощо;
- проведенні оперативної перевірки наявних доказів, особливо, підтверджуючих алібі підозрюваного, а також показань свідків, потерпілих, під час наявності сумніву у їхній правдивості або під час надходження інформації про учинення на них тиску з боку злочинців;
- виявлення намірів розроблюваних осіб та їхніх зв'язків із здійснення протидії слідству й вжиття заходів нейтралізації;
- встановлення оперативним шляхом раніше не відомих слідству потерпілих, свідків, схилення їх до надання свідчень у кримінальному процесі;
- визначанні оптимального часу й тактики проведення С(Р)Д та НС(Р)Д.

За даними проведеного опитування працівників оперативних підрозділів кримінальної поліції, 71,3 % респондентів зазначили в якості основного завдання оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються у громадських місцях, пошук нових джерел доказів, 31,1% – збір відомостей, що характеризують підозрюваного (-них), 13,3% – збір інформації з метою визначення тактики і часу проведення слідчих дій.

Оперативні дані, що збираються з метою забезпечення окремої слідчої дії, повинні містити максимально точні і повні відомості про деталі подій. Слід брати до уваги й те, що зібрана оперативна інформація не обов'язково повинна мати пряме відношення до розслідуваного злочину. Ефективним є використання даних про факти некримінального характеру, що відбувалися під

час вчинення злочину (наприклад, подробиці розмови між членами злочинної групи). У таких випадках тактично грамотно буде безпосередня участь оперативного працівника в проведенні допиту, в ході якого він може використувати дані, здобуті оперативним шляхом. Особливе значення можуть мати відомості, отримані шляхом проведення оперативного спостереження. У зв'язку з цим наголошуємо на необхідності відображення в зведеннях нехай, навіть на перший погляд, незначної інформації про осіб, які можуть розглядатися як зв'язки злочинців. Використання такого роду інформації під час проведення допитів дозволить створити у фігурантів враження про тотальну обізнаність поліції, що може послужити ланкою для асоціативного спогаду того, що сталося.

Доцільною є, як нами вже зазначалося раніше, безпосередня участь оперативного працівника в проведенні окремих слідчих дій. Причому, крім забезпечення безпеки і надання технічної допомоги, у деяких випадках можливе використання оперативних служб для негайної перевірки отриманої інформації (або свідчень), а також надання правомірного психологічного впливу на підозрюваних з метою створення у них уявлень, що сприяють подальшому ходу розслідування. Повноваження оперативних працівників у даному питанні дещо ширше можливостей слідчого, обмеженого у застосуванні деяких тактичних прийомів своїм процесуальним становищем.

На наш погляд, поряд з показаннями підозрюваних (обвинувачених), велике значення за злочинами проти власності, вчиненими у громадських місцях, мають свідчення потерпілих, очевидців чи інших свідків скоєних правопорушень. Проте, як показує практика, останнім часом все частіше ці учасники кримінального процесу піддаються психологічному, а нерідко і фізичному впливу з боку правопорушників або їх зв'язків.

Респонденти з числа слідчих і оперативних працівників кримінальної поліції стверджують, що в ході досудового розслідування групових корисливо-насильницьких злочинів, скоєних у громадських місцях, у 48,7 % випадків їм доводиться стикатися з протидією злочинців ходу розслідування. У 26,4 % випадків воно проявляється у психічному і фізичному впливі на свідків і потерпілих. З цієї причини чимало потерпілих, свідків та очевидців надалі відмовляються співпрацювати з представниками поліції з остраху за своє життя і здоров'я, а також життя і здоров'я своїх близьких, збереження свого майна.

Тому перед оперативними працівниками, які здійснюють оперативно-розшукове забезпечення, постає завдання допомоги цій категорії осіб у подоланні психологічного бар'єру, переконанні їх у необхідності допомагати розслідуванню, даючи правдиві свідчення. У даній ситуації, маючи правові підстави, можливе застосування негласного звукозапису під час проведення опитувань. Надалі, отримана подібним чином інформація, що пройшла фонографічної експертизу, за необхідності може бути використана в суді як доказ.

Якщо поліцією затримуються не всі відомі члени злочинної групи, які вчинили злочин в громадському місці, підрозділам кримінальної поліції необхідно встановити за ними оперативне спостереження за причин, як ми вже вказували, ймовірного здійснення з їх боку психологічного і фізичного впливу на свідків, потерпілих, експертів, знищення доказів.

Згідно з даними проведеного анкетування, з метою нейтралізації протидії з боку кримінального середовища, працівники оперативних підрозділів кримінальної поліції відповідно до ст.8 закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» найбільш часто проводять наступні заходи: розвідувальне опитування – 51,3 %, аудіо контроль особи – 24,7 %, відео контроль особи – 25,5 %, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж – 29,1 %, оперативне спостереження за особою – 36,3 %.

У рамках оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються в громадських місцях, доцільне й штучне створення інформаційних каналів із ІТТ та СІЗО, що мають контролюватися оперативними підрозділами відповідних відомств, з метою виявлення співучасників, які залишилися на волі й не потрапили в сферу оперативної уваги кримінальної поліції, їх подальшої розробки та забезпечення притягнення до передбаченої законом відповідальності.

У процесі оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів за-

значеної вище категорії, необхідно активно використовувати й можливості конфіденційної співпраці оперативних підрозділів кримінальної поліції з громадянами. Використання інформації, отриманої внаслідок конфіденційного співробітництва з іншими особами здійснюється з метою збору і подальшого використання інформації про:

- можливості поведінки на слідстві підозрюваних, обвинувачених, потерпілих, свідків та інших учасників процесу;

- деталі вчинених злочинів проти власності в громадських місцях;

- конкретних співучасників злочину і їхньої ролі у підготовці та реалізації злочинного задуму;

- об'єкти укриття викраденого майна, знарядь злочинів та документів, що свідчать про злочинну діяльність тощо.

Таким чином, за допомогою розробки затриманих та заарештованих осіб забезпечується принцип повноти й об'єктивності доказування в кримінальних провадженнях за злочинами.

Тож, підводячи підсумки, можна констатувати, що оперативно-розшукове забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються в громадських місцях:

- є функціональним обов'язком органів досудового розслідування і оперативних підрозділів кримінальної поліції, заснованим на вимогах кримінально-процесуального та оперативно-розшукового законодавства;

- є запорукою успішного розслідування кримінальних проваджень, відкритих за фактом вчинення злочинів даної групи;

- будується в тісній взаємодії слідчих органів і оперативних підрозділів кримінальної поліції з урахуванням функціонального розмежування їхніх повноважень;

- дозволяє зберегти показання свідків базу, речові докази і нейтралізувати кримінальну протидію підозрюваних, обвинувачених, а також осіб з їхнього оточення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стащак М. В. *Форми оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції у протидії злочинності: концептуальні засади* : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2017. 42 с.
2. Климчук М. П. Виконання доручень, як форма взаємодії слідчих та оперативних підрозділів у кримінальному провадженні. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 54–58.
3. Подобний О. О. Нейтралізація протидії учасників організованих злочинних угруповань – складова оперативно-розшукового забезпечення кримінального провадження. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 16 (2). С. 90–92.
4. Подобний О. О. Оперативно-розшукове забезпечення кримінального провадження про корисливо-насилницьку організацію злочинну діяльність. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* 2013. № 4. С. 300–305. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_52.pdf.

5. Подобний О. О. Теоретичні, правові та організаційно-тактичні основи оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ у боротьбі з корисливо-насильницькою організованою злочинністю: дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09. О., 2014. 468 с.
6. Яцюк О. В. Непроцесуальні форми взаємодії слідчих та оперативно-розшукових підрозділів під час розкриття і розслідування злочинів, скоєних організованими групами. *Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право.* 2009. №. 1. С. 134–140.
7. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135–XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.

REFERENCES

1. Stashchak, M. V. (2017). *Formy operatyvno-rozshukovoyi diyal'nosti pidrozdiliv kryminal'noyi politysiyi u protydyiyi zlochynnosti: kontseptual'ni zasady* [Forms of operational and investigative activity of units of criminal police in combating crime: conceptual foundations]. Doktors'ka dysertatsiya thesis (12.00.09). Kharkiv (in Ukr.).
2. Klymchuk, M. P. (2015). Vykonannya doruchen', yak forma vzayemodiyi slidchykh ta operatyvnykh pidrozdiliv u kryminal'nomu provadzhenni [Execution of orders as a form of interaction between investigators and operational units in criminal proceedings]. *Visnyk kryminal'noho sudochynstva*, (1). 54–58 (in Ukr.).
3. Podobnyy, O. O. (2015). Neytralizatsiya protydyiyi uchasnykiv orhanizovanykh zlochynnykh uhrupovan' – skladova operatyvno-rozshukovoho zabezpechennya kryminal'noho provadzhennya [Neutralization of counteraction to participants of organized criminal groups - an integral part of operative-search criminal proceedings]. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurysprudentsiya*, (16/2). 90–92 (in Ukr.).
4. Podobnyy, O. O. (2013). Operatyvno-rozshukove zabezpechennya kryminal'noho provadzhennya pro koryslyvo-nasyl'nyts'ku orhanizovanu zlochynnu diyal'nist' [Operational and prosecution of criminal proceedings on mercenary-violent organized crime]. *Forum prava: elektron. nauk. fakhove vyd.*, (4). 300–305. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_52.pdf (in Ukr.).
5. Podobnyy, O. O. (2014). *Teoretychni, pravovi ta orhanizatsiyno-taktychni osnovy operatyvno-rozshukovoyi diyal'nosti orhaniv vnutrishnikh sprav u borot'bi z koryslyvo-nasyl'nyts'koyu orhanizovanoyu zlochynnistyu* [Theoretical, legal, organizational and tactical bases of operative and investigative activity of internal affairs bodies in the fight against selfish-violent organized crime]. Doktors'ka dysertatsiya (12.00.09). Odesa (in Ukr.).
6. Yatsyuk, O. V. (2009). Neprotsesual'ni formy vzayemodiyi slidchykh ta operatyvno-rozshukovykh pidrozdiliv pid chas rozkryttya i rozsliduvannya zlochyniv, skoyenykh orhanizovanymy hrupamy [Non-procedural forms of interaction between investigators and intelligence units during the disclosure and investigation of crimes committed by organized groups]. *Visnyk Akademiyi mytnoyi sluzhby Ukrainy. Ser.: Pravo*, (1). 134–140 (in Ukr.).
7. *Pro operatyvno-rozshukovu diyal'nist'* [On operational search activities]. *Zakon Ukrainy* (18.02.1992 № 2135–XII). Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (in Ukr.).

Надійшла 20.11.2017

Давиденко В. В. Загальні засади оперативно-розшукового забезпечення досудового розслідування злочинів проти власності, що вчиняються в громадських місцях. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 120–126. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_18.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1194127>

Доведено, що організація і тактика дій співробітників кримінальної поліції в рамках оперативно-розшукової забезпечення попереднього розслідування має свої особливості, обумовлені, перш за все, керуючої роллю слідчого. Підкреслено, що на початковому етапі розслідування злочинів проти власності, скоєних в громадських місцях, фактори своєчасності і повноти доведення винності кожного з учасників, ступеня їх організованості, озброєності і т.п., мають визначальне значення для прийняття подальших процесуальних рішень.

Ключові слова: громадські місця, досудове розслідування, злочини проти власності, кримінальна поліція, кримінальні провадження, оперативно-розшукова діяльність, оперативно-розшукове забезпечення, слідчі органи

Давыденко В.В. Общие положения оперативно-розыскного обеспечения предварительного расследования преступлений против собственности, совершаемых в общественных местах

Доказано, что организация и тактика действий сотрудников криминальной полиции в рамках оперативно-розыскного обеспечения предварительного расследования имеет свои особенности, обусловленные, прежде всего, управляющей ролью следователя. Подчеркнуто, что на начальном этапе расследования преступлений против собственности,

совершенных в общественных местах, факторы своевременности и полноты доказывания виновности каждого из участников, степени их организованности, вооруженности и т.п., имеют определяющее значение для принятия дальнейших процессуальных решений.

Ключевые слова: общественные места, досудебное расследование, преступления против собственности, криминальная полиция, уголовные производства, оперативно-розыскная деятельность, оперативно-розыскное обеспечение, следственные органы

Davydenko V.V. General Provisions of Operative-Search Support for Preliminary Investigation of Crimes against Property Committed in Public Places

In the article there are investigated the general principles of operatively-searchable provision of pre-trial investigation of crimes against property that are committed in public places. It is noted that the main tasks of operatively-search criminal prosecution of criminal police units are: search for persons who have committed a crime, witnesses and witnesses of a criminal event, as well as revealing, fixing and gathering evidence proving or refuting the involvement of the objects of operational verification of crimes; search, fixing and collecting evidence regarding the illegal activity of the suspect, the accused or their links, as well as urgent referral of the collected materials to the authorized body; location and organization of property protection, which may be seized, in order to ensure possible confiscation of such property or a civil action for compensation for damage caused by unlawful actions; neutralization of criminal activity and termination of counteraction to the criminal environment for the proper performance of criminal proceedings; execution of written orders of the investigator, directions of the prosecutor and court decisions. It is proved that the organization and tactics of the actions of criminal police officers in the operational search prosecution of pre-trial investigation has its own peculiarities, primarily due to the controlling role of the investigator who is the head of the investigation of a particular crime. It was emphasized that at the initial stage of the investigation of group crimes against property, which committed in public places, factors of timeliness and completeness of bringing the event and the crime, guilty of each of its participants, the degree of their organization, armament, etc., are crucial for further important procedural decisions. It is emphasized that during the operatively-search providing of pre-trial investigation of crimes against property are committed in public places, also it should be taken into account the distinction between investigative and operational competence.

Key words: public places, pre-trial investigation, crimes against property, criminal police, criminal proceedings, operative-search activity, operative-search support, investigative bodies